

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmislj nedeje in pravnike, ter volja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hoči sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 30 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od petarostopne petivrstice po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Učiteljski konvikt v Ljubljani.

Ob prihodnjem Božiču mine 10 let, odkar si je ustanovilo kranjsko učiteljsko »Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta«. V teku teh let si je že nabralo 20.000 K zgradbenega kapitala, tako da pride povprečno na vsako leto 2000 K. Če upoštevamo žalostne razmere, ki v njih živi kranjsko učitelstvo, smemo reči, da je vsota, ki si jo je učitelstvo takorekoč po krajcarjih pritržalo, naravnost velikanska, prelep znak naše požrtvovalnosti in našega idealnega prizadevanja.

Temelj je torej položen! Društveni odbor pa je sklenil, da razširi svoje delovanje tudi preko meč kranjske dežele, da si zgradi vse v »Zavezi« zdručeno učitelstvo svoj dom v Ljubljani in da pridemo čimprej z združenimi močmi do zaželenega smotra. Ta namera se nam zdi tako lepa in plemenita, da jo priporočamo v najresnejše uvaževanje!

Naš skupni smoter je: Vse učitelstvo vseh slovenskih pokrajin imej v Ljubljani svojo streho, kjer bo drugi dom njega sirotam in otrokom. To nam bodi glavno! Poleg tega bodo imela tamkaj svoj varni kot naša društva, ki reprezentirajo moč naše organizacije.

Do tega smotra pa ne pridemo s samimi besedami, nego je treba živahnega dela, mnogo žrtev in mnogo — denarja. Ako združimo vse sile in napremo vse moči, je lahko mogoče, da imamo po preteku drugega desetletja svoj »Učiteljski konvikt«, tako da bomo obhajali petindvajsetletnico »Zaveze avstrijskih jugoslovanških učiteljskih društev« v — lastnem domu!

Ta najlepši praznik svoje požrtvovalnosti bi še radi čakali. Potem bi bila naša naloga končana, in na tem mejniku našega

prizadevanja in trudapolnega delovanja bi morale potem zastaviti mlajše in krepkeše sile, da izvrše druga dela, ki nas še čakajo.

Težki so neprestani, hudi viharji dolgih let večnega boja in žrtvovanja. Še tako jake moči opešajo, če se vedno izdružujejo, a ni zanje nadomestila in novih, okrepčujočih snovi. Naše sedanje učitelstvo ne pozna odmora in počitka. Noč in dan je vpreženo v delo, ki srka njegove moči ter ubija njega psihično in fizično silo. Sedaj je zakipela do kulminacije naša tvorna moč. Več nego sedaj ne more delati učitelstvo, živeče in trpeče v tako obupno žalostnih, vsako dostojno plačo poštenih delavcev ironizirajočih razmerah. Na nas pritiska najskrajnejša potreba izdatne samopomoči, da ne pocepamo od pomanjkanja v sramoto gabnega sistema, ki žene v propast naše šolstvo in nas in domovino!

Kot hrast na gori, ki kljubuje viharjem, tako stoji naše učitelstvo v vrtincu političnih viharjev in birokratskih navalov. Toda temu hrastu so omajani korenin, zakaj ni zemlje okoli njih, da bi jim dajala tečne in zdrave hrane!

Najtežja skrb navda učitelja takrat, ko se ozre po svojih otrokih, ki ga prosijo kruha. Rad bi jim napravil življenje lepše in lažje nego je njegovo, življenje sužnja in neplačanega, vedno zasmehovanega, vedno zapostavljanega delavca. Kje ima danes učitelj zaslonbo? Celo šolske oblasti, ki bi ga morale ščititi, ne čuvajo njegovega žalostnega življenja in nimajo usmiljenja z njegovo izčrpano fizično močjo. In zato ima učitelj zaslonbo v samem sebi, v svoji organizaciji in v redkem številu pravih, požrtvovalnih svojih prijateljev.

In če ne več mi, imeli bodo naši otroci in zanamci zaslonbo v »Učiteljskem konviktu«, ki bo sezidan na naših prihrankih, takorekoč na krvavo prisluženih in od lačnih ust pritržanih krajcarjih.

Zato pa mora vse učitelstvo na delo, in sicer nemudoma! Po vseh slovenskih kronovinah je treba razviti živahno agitacijo v prid »Učiteljskemu konviktu«. Zastaviti moramo vse sile, da nabere vsaka kronovina v naslednjem desetletju po 20.000 K, in prizadevati si moramo, da dobimo v tem času od svojih prijateljev tudi 20.000 kron. Koncem drugega desetletja bi imeli na ta način sedanjih 20.000 K, potem novih kranjskih 20.000 K, štajerskih 20.000 K, primorskih 20.000 kron in prijateljskih 20.000 K, t. j. skupaj 100.000 kron kapitala in še obresti.

Kako pridemo do tega?

»Učiteljski konvikt« ima svojo krajcarsko podružnico. Z dotičnimi knjižnicami mora učitelstvo med ljudi! Če nam knjižice olesnijo doma, nam ne bo s tem nič pomagano. — Vsako učiteljsko društvo mora pristopiti k »Učiteljskemu konviktu« kot pokrovitelj 200 K. Vsako učiteljsko društvo mora privediti vsaj enkrat v letu koncert v prid »Učiteljskemu konviktu«. — Potrkati je treba pri občinah, raznih društvih in korporacijah, pri posojilnicah in hranilnicah, da nam priskočijo na pomoč. — Nadalje bi moral biti pravi društveni član vsak učitelj in vsaka učiteljica ter v ta namen plačati na leto 2 K. Če bi se zgodilo samo to, bi imeli vsako leto nad 2000 K gotovega dohodka. — Goriško in štajersko deželno učiteljsko društvo se mora obrniti z dobro utemeljenimi prošnjami na deželni zbor, da dovoli v ta namen večji prispevek. Odbor »Učiteljskega konvikta« mora stopiti s takimi prošnjami pred občinski svet ljubljanski, pred deželni zbor kranjski in tudi pred »Kranjsko hranilnico«. — Vsak učitelj in vsaka učiteljica se mora posluževati edino in samo »Gospodarskega programa«. Toda »Gospodarski program« je treba razširiti tudi izven Ljubljane po drugih kranjskih mestih (n. pr. Kranj, Škofja Loka, Radovljica, Kamnik, Postojna, Idrija, Vipava, Novo mesto, Črnomelj, Metlika,

Litija itd. — koder daje dobiček učitelstvo iz kraja in okolice), »Gospodarski program« naj ustanove tudi za Štajersko (n. pr. Celje, Maribor, Brežice, Ptuj, Ljutomer, Rogatec itd.) in za Primorsko (n. pr. Gorica, Trst, Divača, Ajdovščina itd.) Učitelstvo pa sme naročati in kupovati samo pri tistih tvrdkah, ki se vpišejo v »Gospodarski program«.

O »Hranilnici in posojilnici Učiteljskega konvikta« in o nje pomenu za »Učiteljski konvikt« smo govorili zadnjič na tem mestu. — Odbor pripravlja tudi efektivno loterijo, in dobiti bo še druge vire dohodkov.

Društveni odbor se je tudi odločil, da raspošlje znanim prijateljem učitelstva in šolstva tako-le prošnjo:

P. n.!

Poznamo Vas, da ste prijatelj šolstva in učitelstva. To nam daje pogum, da se obračamo do Vašega blagorodja s ponižno prošnjo.

Znamo je Vašemu blagorodju, da se ljudski učitelji hudo borimo za vsakdanji kruh. Z malo plačo, ki jo dobiva učitelj, komaj samec izhaja, ne pa učitelj z družino. In vendar je njegova dolžnost, da vzgoji svojo dečo stanu primerno. Zbog nizke plače mu je nemogoče, poslati svoje otroke v mesto v srednjo šolo. Če je pa že učitelj-če v taki stiski, pač ni treba poučarjati, kake reve so v tem oziru šele učiteljske vdove in učiteljske sirote.

Po geslu: »Pomagaj si sam in pomagal ti bo Bog« smo učitelji leta 1894. ustanovili »Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani«, katerega namen je, zgraditi v Ljubljani poslopje za zavod, v katerem bo skrbljeno za učiteljske otroke in sirote, da bi se pripravljali za življenje ter bili za svojih študij preskrbljeni kakor v uravnanem očetovem domu.

V desetih letih smo nabrali 20.000 K zgradbenega kapitala, ki smo ga zložili večinoma učitelji sami. Potreba učiteljskega konvikta postaja dan za dnevom večja in naj-

nejša. Iz lastne moči pa ne pridemo učitelji še kmalu do zaželenega cilja, če ne dobimo podpore in pomoči pri šolskih in učiteljskih prijateljih. Upamo pa, da bomo uslišani ter nas bo narod, ki nam izroča in zaupa svoj najdražji zaklad: svojo dečo — iz hvaležnosti dragevolje podpiral pri tem podjetju, ki ima edino skrbeti za učiteljske otroke in sirote.

Z ozirom na blagi namen se usojamo tudi Vaše blagorodje ponižno prositi denarne podpore ter se blagovolite v ta namen poslužiti priložene položnice. **Vsak, tudi najmanjši dar, bomo sprejeli z največje hvaležnostjo.**

»Kamen do kamena palača.«

Preverjeni smo, da ne ostane ta prošnja glas vpijočega v puščavi. Nekateri naši prijatelji, ki so že prejeli to prošnjo, so se tudi že odzvali z znatnimi zneski. Pričakujemo, da se jih odzove še mnogo!

Da bo vedel društveni odbor, komu je poslati tu priobčeno prošnjo, naj nemudoma naznani vsak šolski voditelj ali kdorkoli izmed naših tovarišev in tovarišic društvenemu blagajniku Jakobu Dimniku iz svojega kraja naslove šolskih prijateljev, o katerih je pričakovati, da bodo kaj darovali za »Učiteljski konvikt«.

Končujemo s Simonom Gregorčičem:

Le vkup, le vkup kamnarji zdaj,
na delo vsi zidarji zdaj,
imé si proslavite,
dom skupni nam zgradite!

»Odbor učit. konvikta.«

Vojna na Daljnem Vztoku.

Nov napad na Port Artur.

»Daily Telegraph« je izvedel iz Cifusa, da so Japonci znova naskočili okope pri Erlungšanu in navalili na neko goro v bližini, ki je visoka 203 metre.

LISTEK.

Konklave 1. 1903.

III.

(Dalje.)

Kakega mišljenja, kakega značaja je sedanji papež Pij X.?

To je vprašanje, na katero bi zamogel odgovoriti človek, ki pozna sedanjega papeža že dolgo let, ali nekatero značilne stvari iz življenja Pija X. so vendar prišle v javnost in te zadržujejo vsaj za silo, da si napravimo nekako podobo o tem možu.

Papeževa zibelka je tekla v Riesu na Beneškem, torej v deželi, ki se je s posebno vneto oklenila zednjene Italije, ker je poleg Lombardije najbujne trpela pod avstrijskim jarmom. Papeževi starši so bili reveži in ta revščina jih je toliko bolj trla, ker je bilo pri hiši kar devetero otrok.

Komaj je bil Josip Sarto 10 let star, so ga peljali že k prvemu obhajilu, komaj je bil 15 let star, so ga že zaprli v semenišče v Padovi, komaj je bil 16 let star, so ga že ostrigli in mu

podelili nižje blagoslove, komaj je bil 23 let star, je že postal duhovnik.

V semenišču se Sarto ni hotel učiti nemškega jezika, ker se je čutil Italijana in je sovražil Avstrijo. Celorisanja se samo zato ni hotel učiti, ker je bil učitelj risanja Nemeč. In l. 1866. je svojega brata, ki je bil c. kr. orožnik avstrijski, zapeljal v veleizdajstvo, le da bi po svojih močeh pospešil združenje Italije. Sicer je bil tudi kot duhovnik vedno italijanskega patrijotičnega mišljenja. Kot beneški patrijarh je porabljal ves svoj vpliv, da pospeši protislovenska prizadevanja na Primorskem in v Dalmaciji. Pajdašil se je z najhujšimi brezverci, samo ker so bili Italijani, ter se v zvezi z njimi vojskoval proti slovenskemu bogoslužju v Avstriji.

Kot duhovnik je služboval 9 let v Tombolu kot kaplan, 9 let v Salcanu kot župnik, 9 let kot kanonik v Trevisu, 9 let kot škof v Mantovi. Dobro se mu v teh službah pač ni godilo. Ko je v Salcanu umrl župnik Bansa, je postal Sarto njegov naslednik. Župnik Bansa je bil velik skopuh. Zapustil je

30.000 gl. denarja in testamentarno določil, naj se obreži tega denarja porabijo za podporo ubogim teologom v Trevisu. Škof v Trevisu ni hotel sprejeti te dedščine, češ, da ni pravično, odjesti ubogim sorodnikom rajnega župnika to zapuščino. Sarto je v testamentu našel dostavek, da se sme v tem slučaju porabiti denar za balo revnih nevest. Začel se je pravdati in je zmagal. V farovžu dobro zapisane neveste so dobile lepe dote, zapustnikov sorodniki pa ničesar.

Kot kanonik v Trevisu je Sarto čakal bridko razočaranje. Po smrti škofa Zinellija je vodil Sarto nekaj časa škofijo, a za škofa je bil potem imenovan neki mlajši kanonik. Šele nekaj let pozneje je postal Sarto škof in sicer v Mantovi.

Duhovščina mantovanske škofije je bila skrajno izpridena, demoralizirana in razvpita. Za duhovsko službo se sploh ni nihče menil a tudi ljudstvo je duhovščino tako zaničevalo kakor potepuhe. Sarto je v Mantovi pred vsem ustanovil klerikalni list, in potem začel dresirati duhovščino. Discipliniral jo je

kmalu in četudi je ni mogel pravno poboljšati, jo je vsaj politično organiziral in napravil iz nje pripravno orodje za politično vojno ter je s tem orodjem socialistom, demokratom, republikancem in tudi liberalcem v znatni meri izpodkopal tla. Sarto je tudi ustanovil vse polno posojilnic, konsumnih in drugih društev, a največji del teh društev je bankerotiral na veliko škodo ljudstva in to je bil tudi vzrok, da vzlic vsemu Sartovemu prizadevanju klerikalizem v mantovanski škofiji vendarle ni mogel zmagati. V priznanje za zasluge, ki si jih je Sarto pridobil kot organizator v Mantovi, je bil leta 1893. imenovan kardinalom.

Tudi kot patrijarh v Benetkah je bil Sarto vedno v prvi vrsti politični agitator in je za klerikalne politične namene žrtvoval tolike vsote, da je časih prišel celo v denarne stiske. Tudi v beneški škofiji je snoval posojilnice, konsumna in druga društva, a če je kako tako društvo prišlo v zadrego in je propadlo, ga ni to čisto nič ženiralo. V Benetkah je dosegel največji politični uspeh svojega življenja. Demo-

kratje, republikanci in socialni demokratje so se bili združili na skupen boj proti beneškemu županu Grimaldiju in ko se jim je posrečilo razkriti velike nerednosti v mestnem gospodarstvu, tedaj je bila njihova zmagata zagotovljena. Tu pa je patrijarh Sarto posegel vmes. Sklical je vse župnike in druge duhovnike v Markovo cerkev in jih osebno peljal na volišče. Ta dan je zmagal Grimaldi — klavni naslednik ponosnih beneških patrijev, ki so dali republik sv. Marka tri dože — s pomočjo patrijarha Sarta in njegovih 4000 volilcev in od tega dneva je Grimaldijeva stranka v službi klerikalizma.

Za znanost se sedanji papež ni nikdar zanimal. V tem oziru je naveden kmetski župnik, ki o dogodkih v znanstvenem svetu ničesar ne ve.

Tudi za umetnosti se je zanimal sedanji papež vedno le toliko, v kolikor služijo v cerkvene namene. Značilno je, da je glede cerkvenega petja že kot patrijarh v Benetkah za svojo škofijo vse to odredil, kar je kot papež zankal za vse škofije. (Dalje prih.)

— „Narodni list“, glasilo poslancev Biankinija prinaša s Dunaja vest, da je neki visoki gospod — na to staro in slabo firmo, sklicuje se časih tudi naš »Slovenec« — nekomu povedal, da hoče Körber Handla tedaj odstraniti, kadar se mu prilika ponudi, da obenem s Handlom odpravi še nekaj drugih namestnikov, med temi tudi krajskega namestnika Heina. Mi Dalmatincem iz area privoščimo, če izgube občnega Handla, ali nekaj nam na vesti »Narodnega lista« kratkotalno ne dopade. In to je neka zveza, ki se hoče tu na umeten način ustvariti med Dalmacijo in kronovino Kranjsko. Razmere v Dalmaciji nikakor niso take, kakor so naše. Da bi se tu ustvarila kaka analogija, proti temu odločno protestujemo! Ako dobe dalmatinske stranke nekako zadoščenje, jim to privoščimo. Da bi pa radi tega morali nasičiti biti tudi naši klerikaleci, da bi radi tega morala triumfirati politika, koja sta na deželnozborski galeriji v bratskem soglasju poganjala Štefa in Cham, to pa nam ne boče šlo nikdar v glavo! Ako menijo naši klerikaleci, da se bodo z uspehom skrili za hrbet Dalmatincem, ter si tako pripravili nekaj košnje na Kranjskem — potem nikari misliti, da tega manevra ne pregledamo! Iz te moke ne bo kruha!

— **Z vilami in nožmi.** Na Češnjici v selški dolini so imeli nedavno ondodni klerikaleci shod, na katerem so na običajni način hujskali proti napredni stranki in proti vsem, ki ne tulijo v klerikalni rog. Kakor znano, imajo v velikem občinskem odboru klerikaleci 14 in naprednjaki 10 odbornikov. To pa grozno peče vse klerikalece, posebno pa tistega do smernosti častihlepnega Čočovega Frenceta, ki bi najrajši županoval, če bi bili v občinskem odboru sami požlindranci. Jezi jim, ker niso mogli pri zadnjih volitvah v občinski odbor dobiti prvega razreda in dveh podobnih v roke. Zato se že sedaj pripravljajo, kako bi dobili pri prihodnjih občinskih volitvah z zlorabo vere, s sleparijami in z lažmi tudi ta razred v svoje roke. Župnik Rožnik pa je na zgoraj omenjenem shodu napovedal še bolj radikalno in uspešno metodo za volitve. Rekel je: »Kadar bodo prihodnji občinske volitve, moramo dobiti tudi prvi razred. Šli bodemo na liberalce z vilami in nožmi!« Svet sedaj lahko vidi, s kakšnimi sredstvi bi radi delali klerikaleci, da bi le dosegli svoje namene. Torej z vilami in nožmi se že pripravljajo, ti grobni nasledniki svetopisemskih farizejev! Toda vprašanje je, če se bodo liberalci dali ugnati z vilami in nožmi. Le vpeljajte zopet nož in vilo v javno življenje, potem bodo tudi »božji« namestniki morali večkrat teči pred vilami, kakor so v selški dolini že opetovano. Najzlostnejše pri tem pa je, da je tako postekel katoliški duhovnik. Sploh je znano, da se na Češnjici pri Čoču zbirajo vedno največji klerikalni zagrisenci, ki delajo načrte proti posameznim osebam in korporacijam. Že v tekočem letu so skuhalo razne krivične ovadbe proti orožnikom, okrajnemu glavarju in delali proteste proti trirazredni šoli v Selcih. Skrivne shode in sestanke napravljajo venomer, kjer hujskajo na tak način, kakor zadnjič: z vilami in nožmi. V to lepo pun-tarsko-anarhističsko družbo pa zahaja tudi nekaj učiteljev, v kljub temu, da ta klerikalna zarota deluje tudi proti šolstvu in učitelstvu. Toda, kdor hodi med volkove, mora tudi tuliti z njimi. Tako tudi dotični učitelji nimajo poguma in nobenega vpliva, da bi pomirjevalno delovali na te podivjane klerikalece. Posebno za-slozbo imajo v selškem nadučitelju Stanoniku in tudi ostala dva učitelja se ne ogibata dr. Kreka in drugih klerikalnih anarhistov. Ko bi liberalni učitelji zahajali v tako družbo, kjer se resno poziva ljudi, naj pobijajo klerikalece z nožmi in vilami, bi

pisati: »Proč z Luegerjem! Proč s klerikalnimi farškimi hlapi! Živela avobodna medverska šola!« — Prihodnja seja bo v torek.

Trgovinska pogodba z Nemčijo.

Dunaj, 24. novembra. Tozadnja pogajanja so prispela tako daleč, da se skoraj v eni seji lahko izvrši skupno posvetovanje odgovornih ministrov. To odločilno posvetovanje bo najbrže v nekaterih dneh.

Dunaj, 24. novembra. Danes popoldne je bila sklicana konferenca za radi trgovinskih pogodb. Trajala bo do polnoči. Posvetovalo se je o vseh pozicijah carinskega tarifa. V plenarni seji se določi gradivo, ki se potem predloži ministrskemu svetu.

Hrvaški sabor.

Zagreb, 24. novembra. Posl. dr. Frank je zahteval, naj se dajo kmet-skemu prebivalstvu deželna posojila po 3% obresti. — Poslanec dr. Egersdorfer je odgovarjal, da je prenehalo posojevanje iz deželnih sredstev; le izjemoma se dajo kmetovalcem posojila po 100 gld. Pri takih malih posojilih pa so upravni stroški toliki, da obresti ni mogoče znižati. Sekcijski šef dr. Šumanović je zanikal, da bi bilo ljudstvo dobro, ako se mu z nizkimi obrestmi olajšujejo posojila. Ljudstvo je treba vzgojiti, da ne pričakuje vsega od zgoraj, od vlade. Pravi patrijot bo vzgajal narod k samopomoči. Posl. dr. Franku je očital, da je hotel s svojim predlogom le »kortežirati«, čemur pa je dr. Frank najodločneje odgovarjal. — Posl. dr. Mile Starčević je interpeliral, zakaj preganjajo hrvaško parobrodno društvo v Senju hrvaške oblasti in pomorska oblast na Reki, in ako bo hrv. vlada kaj storila, da dobi to društvo na Reki primerno pristanišče za svoje ladje.

Položaj na Ogrskem.

Budapešta, 24. novembra. Odprto pismo grofa Julija Andrassyja je napravilo v političnih krogih največji vtis. Splošno se smatra usoda Tiszovega ministrstva za zapečatenost.

Budapešta, 24. novembra. Mestni zastop v Keckemetu je izrekel vladi nezaupanje.

Budapešta, 24. novembra. Grof Julij Andrassy je izjavil nekemu dopisniku, ako bo grof Tisza s svojo akcijo nadaljeval, doživel bo v zbornici škandale. Ako bo opozicijo izključil iz seje, ostali bodo poslanci enostavno v zbornici ter tudi notri spali.

Budapešta, 24. novembra. Prihodnje nedeljo potuje grof Tisza v Vel. Varadin, kjer bo v ponedeljek na shodu liberalne stranke poročal o političnem položaju in o nadaljni vladni akciji. Popoldne istega dne pa bo ravnotam protestni shod združene opozicije, kjer bo govorilo deset poslancev med njimi Banffy in Ugron. Istega dne bo razen v Budapešti še zunaj 15 protestnih shodov proti vladi.

Dogodki v Macedoniji.

Solun, 24. nov. Kakor vsako leto, so se tudi letos povodom postnega časa (ramazana) turški teologi (softe) razšli iz svojih šol po deželi, da opravijo pri bogatih Turkih postne molitve. To priliko pa porabljajo fanatični softi, da naščuvajo Mohamedane proti kristjanom, posebno proti Bolgarom. V Koprivlju je tak softa tako naščuval svoje poslušalce, da so naravnost iz mošeje vdrli nad Bolgare.

Carigrad, 24. novembra. V Gevelju je turški major Ismail aga na zvijačen način zajel sedem grških vstajev. Prišel je k njim na kosilo, med tem pa dal hišo obkoliti s svojimi vojaki. Celu turško prebivalstvo je nad takim izdajstvom razburjeno ter gre tajno vstašem na roko.

Ustava na Ruskem.

Petrograd, 24. novembra. Zbor zemstva je naprosil ministra kneza Svjatopolk Mirskega, da predloži carju v zboru sprejete načrte o konstitucionalni ustavi. Na dvoru je mogočna struja proti ustavi, in ako pride minister s temi načrti pred carja, je s tem najbrže tudi podpisan njegov odstop.

fori, niti ruske ladje ne morejo več braniti?!

Z mandžurskega bojišča.

Iz glavnega japonskega taborišča se poroča: V ponedeljek ob sedmih zjutraj je prodrla neka japonska kolona proti Vejeiku, severno od Husenčanga, napadla ruske pozicije in jih zavzela. Skoro na to je pridrl neki ruski oddelak, obstoječ iz 600 mož pehote in 300 mož konjeništvu s štiri-rimi topovi, in naskočil naše levo krilo. Ker smo pa dobili pomoč, smo potisnili sovražnika ob pol 10. uri predpoldne proti Čienbolinu. Sovražnik je pustil na bojišču 29 mrtvecev. Mi smo ujeli 6 mož, izgubili pa smo 29 mrtvecev in ranjencev. Zaplenili smo 38 pušk, nekaj streljiva in drugega materijala.

»Standard« javlja iz Tokija: Poročila raznih listov iz različnih krajev Mandžurije se ujemajo v tem, da se v najkrajšem času vname velika bitka med rekama Šaho in Hunho.

Zajeta ruska provijantna ladja.

»Daily Chronicle« poroča iz Šanghaja: Angleški parnik »Tungehow«, ki je imel na krovu 30000 doz konzerviranega mesa in je bil namenjen v Port Artur, so 23. t. m. zajeli Japonci. Blago je bilo lasto rusko-kitajske banke in vredno 260.000 taelov.

Angleški parnik se pogreša.

Angleški parnik »Invernes«, ki je 16. oktobra odplul v Korejo in imel na krovu živila in streljivo, se pogreša. Sodi se, da so ga Rusi zajeli, ali pa da se mu je prigodila kaka nesreča, da se je potopil.

Baltiško brodoge.

Ruska eskadra, ki se nahaja pod poveljstvom admirala Felkersama, je dospela v Port Said ob vходу v sueski kanal. Odredilo se je vse potrebno, da se prepreči vsak atentat na ruske ladje v kanalu. Rusko brodoge se usidra v luki popolnoma ločeno od drugih ladij in se mu pridajo v varstvo posebne stražne ladje. Ladjam se dovoli, da se preskrbe z vodo in živili; če se jim pa dovoli, naložiti premog, je pa dvomljivo. Zatrjuje se, da se nahaja v Port Saidu več japonskih agentov, pri Adenu pa baje križari neka japonska križarka.

Tretja divizija baltiškega brodoge

je odplula iz Skagena. V Kaneji na otoku Kreta čaka nanjo večja posadka, ki stopi na ladje, ki še nimajo dovolj mornarjev. Sumi pa se tudi, da dospo v tem času v Kanejo one vojne ladje, ki jih je Rusija kupila v Ameriki, in da so v Kaneji se nahajajoči ruski mornarji določeni kot posadka za te ladje.

Križarka »Kuban«.

Iz Bajona na Francoskem se poroča: Tu se je usidrala ruska oklopna križarka »Kuban«, da se preskrbi z živili in premogom. »Kuban« čaka na 3. divizijo baltiškega brodoge, da se ji pridruži.

Državni zbor.

Dunaj, 24. novembra. Obstrukcija se je začela. V današnji seji so se na predlog čeških radikalcev interpelacije dobesedno prečitale. Posl. dr. Hofmann je interpeliral trgovinskega ministra, ali se je res sklenil med Francijo in Ogrsko preko Avstrije izjemni tarif za časniške brzojave. Posl. Wilhelm je interpeliral ministrskega predsednika zaradi znižanja cen pri sladkorju. — Naučni minister vitez Hartel je odgovarjal na interpelacijo poslancev Irota, ki je denunciral nekatere slovenske profesorje na mariborskem učiteljskišču. Minister je izjavil, da na podlagi poizvedovanj ni za vlado nikakega povoda, odrediti kaj novega glede razmer na imenovanem zavodu. Ravno učiteljskiše v Mariboru je namenjeno, da vzgaja učne moči ne samo za nemške šole na Spod. Štajerskem (teh je bore malo, ali vsaj upravičenih ni skoraj nič!), temuč njegova naloga je tudi (menda glavna — kaj?), vzgajati učne moči za

ljudske šole slovenskim učnim jezikom, v sed česar se mora na tem zavodu gledati tudi na to, da se nastavi učne moči, ki snajo slovenski. — Potem se je nadaljevala debata o dr. Körberjevi izjavi. Posl. Wolf je poudarjal, kako krivico mu delajo Schönorerjanci, potem pa je govoril o vseh točkah, zaradi katerih se Nemei zadnji čas pri- tožujejo. — Posl. Lenassi je zahteval ustanovitev italijanske fakultete v Trstu. — Nato je dobil iznova besedo ministrski predsednik dr. pl. Körber. Ugovarjal je najprej trditvi posl. Pernerstorferja, da se je vlada krščansko socialni stranki na Nižje-Avstrijskem prodala s kožo in lasmi. — Posl. Völk je prekinil opetovano ministrskega predsednika s izjavami, da je vse nižjeavstrijsko prebivalstvo, od vseučilišnega profesorja pa do delavca proti novi šolski reformi, in da bi bila največja zmeta, ako bi vlada dala ta zakon odobriti. Predsednik je posl. Vöklja opetovano opominjal, naj ne moti ministrskega predsednika. Poslanec Vökl: »V salonu ministrskega predsednika ne smem govoriti in tudi v deželnem zboru ne. Moram tedaj vsaj tukaj kot pošten mož povedati svoje prepričanje poštenemu možu, ta je dr. pl. Körber, jasno in odkrito.« — V svojem nadaljnjem govoru je naglašal ministrski predsednik, kako je vsakemu avstrijskemu ministru težavno ustredi želji ali zahtevi katere stranke, ne da bi se pri tem dotaknilo občutnosti druge stranke. Glede Biankinijeve interpelacije v zadevi Handlove afere je izjavil, da je trdno prepričan (?), da namestnik ni zakrivil očitane žaljive dežele Dalmacije. Potem je govoril o znani naredbi glede veljavnosti izpitov na zagrebškem vseučilišču. Povedal je, da bodo vedno imeli prednost za sodno službo v Dalmaciji taki juristi, ki so študirali na avstrijskih vseučiliščih. Zaradi tega je treba delovati le na to, da bo zadostno število takih kandidatov na razpolago in naredba bo sama ob sebi izgubila svojo praktično vrednost. Govorec o inomoških zadevah je izjavil, da ima zbornica v rokah usodo italijanske pravne fakultete. Pouk se ne more vršiti iz znanih vzrokov dejanske fakultete ni več v Inomostu. Vlada nima vzroka jo zopet ustanoviti. Da pa fakultete formalno ne zaključijo, zgodi se zato, da ne bodo neprizadeti dijaki, ki so na fakulteti vpisani, zgubili enega ali več semestrov. Potem je zavržal očitanje, da je mešetaril z zastopniki češkega naroda. Dr. pl. Körber je izjavil, da v teh dogovorih ni ničesar kupil in ničesar prodal. Temeljnih narodnih problemov ni mogoče dognati s stalnim uspehom brez medsebojnega sporazumljenja med strankami. »Vzrost nemškega naroda v Avstriji merimo z isto mero kot dosedaj, in tembolj smem zagotavljati, da ne mislimo izdati nikakih nemških korist.« (Nemci so zadovoljno nastavljali ušesa. S tem je med njimi in dr. Körberjem zopet mir in sprava.) — Ob koncu seje se je uprizorila že zdavno napovedana udanostna izjava zaradi napadov posl. Pernerstorferja in grofa Sternberga na vladarsko rodbino. Že v začetku seje je zaklical posl. dr. Ellenbogen: »Palffy, kje si?« Posl. Herzog: »Kdaj začnemo svaljkati?« Posl. grof Palffy je proti nezasišanim dogodkom odločno in svečano protestiral v svojem imenu in v imenu poljskega kluba, centruma, rumunskega kluba, Slovenske zveze in jugoslovanskega naprednega kluba. V podobnem smislu je govoril tudi posl. pl. Ludwigs-torff. Veenemci in soc. demokratje so neprestano delali svoje opazke. Posl. Daszynski je odločno ugovarjal, da bi patentovani patrijotje poučevali predsednika, kaj mu je storiti. — Ko je predsednik sejo zaključil, so uprizorili socialni demokratje na galeriji veliko demonstracijo. Sipali so v dvorano listke z na-

Če se Japoncem tudi to pot ne posreči, osvoboditi te pozicije in znatno napredovati v smeri proti notranji trdnjavi, je dvomljivo, ako bodo še potem svoje poskuse ponovili.

Iz Daljnega se poroča, da je tjakaj dospelo več novih vojev, pri katerih so pa večinoma sami mladi ljudje, ki še 20 let niso stari. Zagotavlja se, da še vedno neprestano trajajo boji pred Port Arturjem.

V taborišču generala Oka se misli, kakor javlja »Daily Telegraph«, da bo Nogi naval na Port Artur v najkrajšem času obnovil, ker zahtevajo politični oziri, da se trdnjava čim preje osvobi.

Ruski izpad.

Iz Tokija se brzojavlja: Poveljnik Port Artur oblegajoče armade poroča, da je sovražnik v noči na ponedeljek vdril iz trdnjave in napadel japonsko armado, ki je bila utaborjena pred severnim forom Kikvanšan. Napad je bil odbit.

Razne vesti so že opetovano zatrjevale, da se je portarturška posadka strahovito skrčila, da šteje komaj 2000, kvečjemu 5000 mož. Da so vse te vesti neresnične, je razvidno že iz gori priobčenega poročila iz japonskega tabora. S 5000 možmi bi bilo popolnoma nemogoče držati in braniti utrdbе, ki se razprostirajo najmanj 20 kilometrov daleč, popolnoma izključeno pa je, da bi mogla tako maloštevilna posadka še vdirati iz trdnjave in napadati japonsko armado, ki bi bila v tem sluščaju najmanj dvajsetkrat močnejša, kakor napadalec.

Baron Kodama v Port Arturju.

Baron Kodama, načelnik generalnega štaba pri armadi maršala Ojame, bivši vojni minister začasa japonsko-kitajske vojne, se je nedavno tega razgovarjal z nekim ameriškim korespondentom. Poudarjal je, da se imajo Japonci pri obleganju Port Arturja boriti z velikimi težkocami, a da bodo v kljub temu to zimo prebili v trdnjavi sami. Kodama pravi, da je padec trdnjave odvisen od strategije, taktike in inženirske umetnosti. Ruska posadka v Port Arturju šteje še okoli 20000 mož, oblegajoča japonska armada pa 60.000 mož. Japonci ne morejo za Port Artur žrtvovati večje armade. Končni uspeh je odvisen od vrhovnega vodstva in od zaloge streljiva. Kodama naglašala, da so vsi portarturški fori izza časa japonsko-kitajske vojne popolnoma prenarajeni in spremenjeni, da se niti eden for ne more smatrati kot ključ k celoti. Osvoboditev enega for a značisamo, da se je ena utrdba izločila iz obrambne linije, ne pa, da bi bila vsled padca enega for a v nevarnosti cela vrsta drugih utrdb. — To je vevlevažna izpoved! Dosedaj so razni listi naglašali, ako pade ta ali ta for, ki je ključ k Port Arturju, mora pasti tudi cela trdnjava. To so bile torej samo kombinacije brez vsake dejanske podlage. Po izpovedi Kodame, ki gotovo pozna razmere, še torej ni nobene nevarnosti za trdnjavo samo, ako pade ta ali oni še tako važni for. Naj pade Erlungšan, Kikvanšan ali Ičan, s tem še vedno ne pade trdnjava, kakor se je že opetovano krivo zatrjevalo!

Položaj v trdnjavi.

V Vejhajvej dospeli ubežniki iz Port Arturja pripovedujejo, da se nahaja v trdnjavi 20.000 bolnikov in ranjencev. Posadka pa se ceni samo na 2000 mož. Z živili je Port Artur še bogato preskrbljen, zdi se pa, da še primanjkuje streljiva in kuriva. — Trditve, da je v Port Arturju samo še 2000 mož, je ovrgel Kodama, načelnik generalnega štaba Ojameove armade, sam, kakor smo že zgoraj navedli.

»Standard« poroča, da ruski obrežni fori nič več ne streljajo na japonske ladje, ako se približajo luki. Tudi ruske ladje ne morejo iz pristanišča, ker so vse poškodovane. Vsač dan dezertira veliko Rusov k japonski armadi. — To poročilo je očitvidno izmišljeno. Ako bi bilo resnično, čemu ne vdrjo japonske ladje takoj v pristanišče, ako jim tega niti obrežni

se jim gotovo ne štelo v dobro in če bi zabavljali proti šolstvu in školskim obilstvom toliko kakor klerikali v družbi teh učiteljev, bi jih doletel kmalu kak ukor, če ne še kaj hujšega. C. kr. okr. glavarstvu kot nadzorovalnemu organu za mir in red bi pa svetovali, da pošlje na javna shode, ki jih prireja »Katoliško politično društvo za selško dolino«, kaknega zastopnika, da se bode lahko potem uradno izpričalo, da imajo klerikali pod krinko tega društva pravo anahistiško zaroto proti vsem, ki niso z njimi enakih misli. Iz tega dejstva je tudi razvidno, kako prekanjenji hinavci so klerikali. Danes obetajo vile in nože, jutri pa v »Slovenec« sklicujejo enketo za veliko »Slovensko ljudsko stranko«. Kateri pošteni Slovenec bi se hotel pajdašiti s takimi ljudmi, ki upajo na zmago samo z nožmi in vilami?

Kamniške občinske volitve so končale s popolno zmago slovenske napredne stranke v I. volilnem razredu, kjer so bili njeni pristaši izvoljeni s trojno večino. V III volilnem razredu pa so prodrli klerikali z uporabo umazanih in nezakonitih sredstev ter s pomočjo okoliških kmetov, ki plačujejo občinsko doklado — le po vinarjih, vendar pa s svojim številom majorizirajo mestne davkoplačevalce istega razreda, kojih plačuje marsikateri sam veliko več, kakor vsi ti okoliščani skupaj. Odlučila za sestavo občinskega odbora in izvolitev župana je zmeraj volitev v II. volilnem razredu, v katerem prevladuje sicer število naprednih volitev, vendar samo za par glasov. Pri zadnji volitvi dne 19. t. m. so bili v tem razredu izvoljeni trije naprednjaki, trije pa so prišli s klerikalnimi kandidati do žrebanja, pri katerem so imeli klerikali izvanredno srečo. Izžrebani so bili trije njihovi pristaši, tako da ima sedaj vsaka stranka enako število odbornikov v novem občinskem zastopu. — Če bi v volitvi storiли svojo dolžnost, bi bili tudi v tem razredu naprednjaki dosegli popoln uspeh. Mlačnost nekaterih, politična nezeloost in koristolostv drugih pa so ga preprečili. Proti volitvi v II. razredu je vložen protest. Mogoče, da se mu ugoditi in potem se je nadejati, da bo pri obnovljeni volitvi v tem razredu drugačen rezultat, kot je sedajni. Odvisen bo od zavednosti, močnatosti in značajnosti volilcev.

„Štajerčevi“ pristaši pogoreli. V št. Janžu na Dravskem polju so bile dne 25. maja t. l. občinske volitve. Ker je zmaga slovenska stranka, je vložila »Štajerčeva« stranka ugovor proti volitvi. Te dni je došel odlok namestništva, v katerem se ta volitev potrjuje, ker se je vse postavno vršilo. Nemškutarji se silno jezijo!

Učiteljske vesti. Učitelj Jos. Bernot v Ljubljani je imenovan za prov. voditelja v Dobovcu v krškem okraju.

Repertoar slov. gledališča. Jutri, v soboto, se vprizori prvič na slovenskem odru nova velika opereta »Dijak prosjaka«. Godbo zložil Karol Millöcker. Dramatično društvo v namenu, da seznanji slovensko občinstvo poleg velikih opernih umorov tudi s proizvodi lajšega muzikalnega genra, je z vprizoritvijo »Dijaka prosjaka« spravilo na slovenski oder tretjo najboljšo opereto, ki s Stransovim »Netopirjem« in »Ciganom baronom« spada med najboljše proizvode takozvane dunajske operete in se po svoji muzikalni vrednosti še najbolj približuje komični operi. Vseled tega se je ta opereta muzikalno kar najskrbnejše študirala in sodeluje v njej vse prvo naše operno osobje. Poleg opernega osobja pa nastopa tudi več dramskih moči in velika komparzerija. Tudi za zunanjo opremo operete se je poskrbelo ter se je napravilo več novih črasnih kostumov. Brezdvomno se ta opereta s svojimi prikupljivimi in grajeznimi melodijami istotako prikupi našemu občinstvu, kakor poprej imenovani Stransovi opereti, osobito ker se tudi libreto R. Geneé-a in F. Zella godno razlikuje od najnovejših pro-

duktov operetnih libretistov. Opereto je naštudiral kapelnik g. Hilarij Benišek, režijo pa ima g. Jaroslav Tišnov.

Slovensko gledališče. Ko je bila sinoči končana predstava »Mladosti«, je pač marsikdo vpraševal, zakaj neki se je cenzura kar dve leti upirala uprizoritvi te drame, in težko da je kdo našel pravi odgovor. Cenzura je branila uprizoritev »Mladosti« iz ozirov na duhovščino. Iz igre same tega pač nihče ni spoznal, ali nam je ta vzrok znan izza časa, ko je Makso Burekhard skušal spraviti »Mladosti« na dvorno gledališče. Naletel je na odločen odpor. Ko je vsled prepovedi cenzure, predstavljati »Mladosti« na nemškem ljudskem gledališču na Dunaju, prišel v položaj, da je izrekel svoje mnenje, je ministrstvo hotelo vprašati — dunajski škofijski ordinarijat. Torej ozira na duhovščino so bili vzrok, da je cenzura na Dunaju branila uprizoritev »Mladosti«, in brez dvoma so bili odločilni ti oziri tudi v Ljubljani. In vendar so ti oziri neutemeljeni, kajti dasi se mimogrede govori v igri tudi o cerkvenih stvarih, ni nikjer izrečena nobena kritika, še manj kako zasmehovanje in ponižanje. V igri nastopita dva duhovnika: stari, dobri in prizanesljivi župnik in mladi, fanatični kaplan. Oba značaja sta posneta iz življenja, oba zastopata nazore, kakršne smo že sto in stokrat slišali iz duhovniških ust, nobeden teh značajev ni čisto nič karikiran — kaj torej ni ugajalo cenzuri? Ali perhorecira duhovnik, kakršen je župnik Hoppe, ki opravlja svoj poklic z evangeljsko dobrohotnostjo, z milobo in s tisto prizanesljivostjo, ki jo ustvarijo skušnje življenja in spoznanje človeške nature? Ali se je mari cenzuri zdelo, da se poniža duhovski stan, če se spravi na oder kaplan, ki dela in govori tako, kakor delajo danes vsi mladi duhovniki? Res, da se je občinstvo večkrat zasmajalo, ko je kaplan razvijal svoje nazore ali ker se izobrazenci smejejo nazorom, ki so splošno v veljavi, to vendar še ne more biti vzrok prepovedi. Zdi se nam, da je cenzura obsodila »Mladosti« zaradi tega, ker je plemeniti župnik Hoppe značaj, kakršnih očejalna cerkev ne gleda s prijaznimi očmi, četudi so taki značaji dosti lepši in simpatičnejši, nego vzori novodobnih duhovnikov. Snov »Mladosti« je jako preprosta. Pri župniku Hoppeju živi mlada sorodnica Anica — sad prepo vedane ljubezni. Kaplan sili dekle, naj gre v samostan. Tu pride na obisk k župniku mlad študent in zapelje Anico. Njen brat, ki je kretin, izda ta dogodek in poskusi ustreliti zapeljivca, za dne pa sestro. Iz te preprosti snovi je pisatelj ustvaril ginljivo in pretresljivo dramo. Vsi značaji so čudovito fino izvedeni, milje je izborno narisan, vse dejanje se naravno razvija — ta drama je v resnici umotvor nevenljive vrednosti. Tesno srčni ljudje so igri očitali, da je nenaslavna, ker se uda Anica svojem zapeljivcu prostovoljno in brez odpora. Pa saj je prav to svojstvo mladosti, da ne zna preudariti in preračunati. Anica živi na kmetih, brez družbe, ne pozna življenja, v njenih žilah pa se pretaka vroča mlada kri — kaj čuda, da jo prevzame ljubezen. Margareta v Faustu je tudi ljubljenu možu dovolila vse, kar je zahteval, in vendar je njen značaj plemenit in čist. Tudi značaj Anice ne žali nikogar, nego le pretrese človeka toliko bolj, ker je priča njenega bridkega kesa in ker jo po zakonih etike in estetike zadene tudi kazen. »Mladost je ginljiva slika iz resničnega življenja in je le obžalovati, da pri sinočni predstavi gledališče ni bilo bolje obiskano. Predstava je bila v obče jako dobro in vestno pripravljena. Pripomniti pa moramo, da so bili posamezni značaji le bolj skicirani in ne v vseh detajlih popolno izvedeni. Pred vsemi se je odlikovala Gdč. Spurnova v A. Pogodila je izborno značaj Anice in posebno vzbujenje ljubezni, strasti, bridke kesanje in strašno smrt odlično predočila. Čeprav je vsled naravnih okolnosti iluzija nekoliko trpela, moramo vendar reči, da je Gdč. Spurnova svojo vlogo v zornju izvedla. Gosp. Tišnov je igral dijaka, ki zapelje Anico. V drugem dejanju je nekoliko pretiho govoril, tako da ga še v prvih vrstah ni bilo umeti. Značaj mladega dijaka je jako dobro pogodil. V vseh kretnjah, v vsem ravnanju je bil tak, kakor so v življenju mladi dijaki. Jako težka vloga Kretina Amanda je bila v rokah g. Boleške, ki jo je igral z velikim ogujem in jo je ostro karakteriziral. Gosp. Boleška je tu zopet pokazal svoj lepi talent. Dobrega župnika Hoppeja je igral g. Dobrovolny z dobrodejno preprostostjo in naravno presrčnostjo. Gosp. Nučič je igral kaplana, vseskoz vero dostojno, taktno in brez vsake pretiranosti. Sploh napreduje g. Nučič tako, da smo ga res veselili. Gdč. Vugrinčičeva je igrala dekle Hanuško, a zdelo se nam je, da se je nekako skrivala.

Za Vegov spomenik je daroval cesar Fran Jožef iz svoje prištne bagejne 2000 K.

Odbor pevskega zbora „Glasbene Matice“ nas je naprosil, da objavimo sledečo pojasnilo: Slavnemu uredništvu »Slovenskega Naroda« se z osirom na kritiko zabavnega večera pevskega zbora »Glasbene Matice« vlnudno nasnanja, da ta prireditelj ni bil nikak koncert »Glasbene Matice«, pa tudi nikak koncert pevskega zbora »Glasbene Matice« ampak zgolj zabaven večer pevskega zbora, kar je bilo razvidno iz 500 razdeljenih vabil. Namen te prireditve pa je bila edino le preprosta, šaljiva zabava, na katero spada vae, kar jo pospejuje. Prireditelj se je napadno tolmačilo, ker se je zabavni večer označil kot koncert.

Odbor pevskega zbora »Glasbene Matice«.

Za razstave vojnjskih del sta darovala ekscelencia baron Hein 100 K, župan Ivan Hribar pa 50 K.

Podpore 1200 K je dovolilo poljedelsko ministrstvo mlekarji v Rovtiah pri Logatcu za sgrajbo ledenice.

„Kranjska podružnica avstr. pomožnega društva za bolne na pljučih“ prosi častite članice gospejnega odbora, da blagovolijo nabiralne pole in nabrane doneske poslati podružničnemu blagajniku, gospodu ravnatelju A. Mahru.

O nesreči v Jesenicah se nam piše: Utis nesreče na delavstvo je velik. Delavcev ni mogoče spraviti k razkopavanju niti proti velikemu plačilu, ker je vse preplašeno. Veliko število delavcev je z ozirom na nesrečo odpovedalo delo in so že zapustili Hrušico. Pogled na mrtvece je grozen. Preddelavcu Miheliču je popolnoma raztrgalo prsi, da se vidijo gola rebra. Drugemu moči kost iz noge, ker ga je pri eksploziji najbrže vrglo ob steno in si je pri tem polomil kosti. Obrazov ni mogoče spoznati, ker so popolnoma ožrneli in z ožgano pretjo zamazani. Rošila sta se samo dva v rovu navzoča delavca. Eden se je ravno takrat odstranil, drugega pa je vrglo skozi neko luknjo, da je padel v spodnji rov in se tako le nekoliko poškodoval. Od ponesrečenec je, kakor smo že poročali, le eden Jeseničan, sin posestnika Rošiča. Večina ponesrečenecv zapušta več nepreskrbljenih otrok. Pogreb ponesrečenecv je bil večer 24. t. m. ob velikanski udeležbi. Kako se je nesreča približno prigodila, je razvidno iz tega opisa: V pondeljek zvečer se je, kakor običajno, delo v rovu nadaljevalo in ob 9. uri so razstrelili neko mino. Kontrolor Kurmanček je nato odšel na lice mesta, da bi se prepričal, ako je zrak čist in ako se niso pojavili nevarni plini. Kakor strokovnjaki sodijo, so vsled eksplozije mine iz karboničnega laporja jela ispuštevati pline in se širiti v jami. Ko je Kurmanček dospel na mesto, je takoj opazil nevarnost in se hitro vrnil, da bi delavce opozoril na opasnost. V takihnih slučajih je predpisano, da mora dotični kontrolor počasi stopati, da plamen ne vzplapola iz svetilnic in ne pride v dotiko s plini ter ne povzroči eksplozije. V razburjenju in strahu Kurmanček najbrže ni pazil na te predpise, marveč se je naglo okrenil in jel bežati proti izhodu. V svoji razburjenosti se je nemara spotekanil, padel in na tleh razbil svojo svetilko. Na ta način je prišel plamen svetilke v dotiko s plini, ki so takoj eksplodirali. Truplo Kurmančka in njegovega pomočnika je ležalo 25 m od konca rova, z obrzovom sta bila obrnjena proti izhodu. V njiju bližini je ležala razbita svetilka, ker potrjuje goraje domnevanje. Tudi vsi drugi ponesrečeneci so le žali z obrazom obrnjenim proti izhodu, iz česar se sklepa, da so se že vsi nahajali na begu iz rova.

Prvi ranjenec je bil oddaljen od mesta nesreče 180 m. Dva ali trije delavci, ki so delali v zgornjem rovu, so vsled eksplozije padli v 3 metro globlje ležeči rov in se močno poškodovali. Našli so jih 2775 m daleč od vhoda. Okoli 127 m od mesta, kjer se je delalo, so našli tri ranjenca, nekaj metrov od njih pa sedem mrtvecev. Nesreča se je prigodila v komaj pol sekunde in vsi dotični delavci so bili hipoma mrtvi. Eksplozija je bila tako strahovita, da se je na 1500 m čutila kot potres. Po eksploziji je v službi se nahajajoči uradnik Piekarski takoj odšel v rov in potom preiskave dogajal, da takoj po katastrofi ni bilo nobenih plinov več v rovu. — V večerajšnje poročilo se je nam vrnila pomota. Predor skozi Karavanki bo dolg 7972 m in ne, kakor je bilo pomotoma navedeno, 6800 m.

Bralno društvo „Lipa“ na Slapu pri Vipavi bode imelo svoj redni občni zbor v nedeljo dne 27. novembra 1904 z navadnim vzporedom.

Iz Smarjete pri Rimskih toplicah se nam poroča, da prodaja tamkajšnji organist, ki je obenem lastnik trgovine, Ulaga, v svoji prodajalni moko iz nemškega celjskega mlina. Župnik pa to prodajalno baje še s prižnice priporoča ljudem. Čudno!

Učiteljski mesti. Po eno učiteljsko mesto je v ljutomerskem in ormoškem okraju takoj začasno namestiti. Reflektantje, ako mogoče muzikalni izvežbani, naj se takoj oglasijo pri okrajnem šolskem nadzorniku gosp. Ivanu Dreflaku v Ptuj, ali naj pošljejo svoje prošnje.

Grezna žaloigra se je dogodila 12. t. m. v Podkloštru v družini trgovca J. Komposcha ml. Leopold Komposch, trgovski pomočnik pri svojem oženem bratu je ustrelil svojo svakinjo. Zadel jo je v srce, da je bila takoj mrtva. Nato je ustrelil sam sebe v glavo. Živel je še 21 ur. Vzrok umora je bilo sovraštvo do svakinje, ki je njegova pota in dejanja nadzorovala.

Ustavljen promet. Od ravnateljstva drž. železnice v Beljatu smo večeraj zvečer dobili brzojavko, da je bil večeraj ustavljen radi plazov ves promet na progi Ukve-Ponteba. Kdaj se zopet otvori še ni določeno.

Vrsta porotnih obravnav za IV. dobo t. l. Dne 28. t. m. 1.) Janez Wohlgenuth, 2.) Janez Brejč, oba zaradi hudodelstva uboja. 29. t. m. 1.) Leopold Span in Friderik Kranje, tatvina, 2.) Franciška Zelich, umor. 30. t. m. 1.) Marija Manfredonija in Tomaž Košir, napeljevanje k ponarejeni kovanega denarja, 2.) Jernej Lindau, uboj. 1. grudna: 1.) France Sedlar, 2.) Jožef Morel oba zaradi posilne nečistosti. 2. grudna Anton Kolenc, spolska posilnost in umor. 3. grudna Franjo Jaklič, tiskovna pravda. 5., 6. in 7. grudna Alojzij Grebenc, Viktor Cerič in Ivan Gorup, goljufija. Ni izključeno, da pride še 1 slučaj uboja v tej dobi na vrsto.

Tat pod klopio. Večeraj sta skupaj pila v gostilni na Dolenjski cesti št. 24 hlapec Feliks Kožar iz Predgrađa v krškem okraju in delavec Fran Žabnikar iz Studenca. Ko sta bila že oba vinjena, je Žabnikar ukradel Kožarju iz žepa 18 K denarja in odšel proti Rudniku. Ko je okradenec opazil, da mu manjka denarja, je tatvino takoj naznanil policiji in šel tatu sam iskat. Tuji dva policijska stražnika sta zasledovala tatu in ga našli pod klopio ležečega v gostilni Jakoba Jesiha pri »Rdečem križu«. Mož je imel na klopi pol litra žganja, a ker ga je že preveč spil, tega ni mogel zdelati, ampak se je zavalil pod klopo. Denarja je imel pri sebi še 14 K, drugega je bil pa zapil. Žabnikarja so morali z vozom pripeljati v zapor.

Napačen agent. Pred nekaj časom je hodil po Ljubljani agent Karl Oihak, ki je rekel, da je pri trdkri »Avgust Rathkolbe iz Gradača in pomejar raznim gospeodom obleke ter jemal predujeme. Sedaj pa stranke ne dobe niti oblek, niti denarja nazaj. Ker se je proti Oihaku uvedla sedaj kazenska preiskava, naj bi se oškodovane stranke zglašile pri policiji.

Tatvini. Danes ponoči je bilo iz odprtge hleva v Kopitarjevih ulicah št. 3 ukradeno rjavo sedlo s črno odjoo brez stremen, vredno 50 kron. Tat je dosedaj neznan. — Služkinji Mariji Mihovčevi iz Mednega je danes dopoldne na Dunjski cesti iz mlekarskega vozička neznan tat ukradel 12 litrov všena.

Promog je kradel sinoči pri skladišču južne železnice delavec Alojzij M. Ko ga je stražnik zasačil, se je M. izgovarjal, da je, ker je brez dela in ima 7 otrok, primoran kraati.

Delavsko gibanje. Večeraj se je odpeljalo iz Hrušice v Zagreb 62 iz Bohinjske Bistrice na Reko pa 42 Hrvatov. — 14 delavcev je šlo iz Jesenice v Gorico, 15 tesačev pa iz Podkloštra na Reko.

Izgubljene in najdene reči. Matevž Princ, posestnik iz Smarje, je večeraj izgubil rjavo usnjeto denarnico, v kateri je imel 320 K denarja. Padla mu je iz žepa na poti od Mestnega trga do Češnjovarja na Dolenjski cesti. Mož je bil denar skupil za dva prašiča. — Jurij Eržen, poštni sluga, je danes našel nekje v mestu havelok.

Ljubljanske društvene godbe koncert se vrši jutri zvečer v Narodni kavarnici, Gosposke ulice. Začetek ob 9. uri. Vstopnina prosta.

Kranjska podružnica avstr. pomožnega društva za bolne na pljučih priložila je današnjemu listu prilogo s podučilom o jetiki, o nje odvrtaanju in obrambi. Na to prilogo opozarjamo čast gospode naročnike.

Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 13. do 19. novembra 1904. Število novorojencev 22 (= 32,67 ‰), mrtvorojenci 3, umrlih 22 (= 32,67 ‰), med njimi jih je umrlo za jetiko 2, vsled mrtvouda 1, vsled nagode 2 za različnimi boleznimi 17. Med

njimi je bilo tujeev 12 (= 54,5 ‰), iz zavodov 12 (= 45,5 ‰). Za infekcioz nima boleznimi so oboleli, in sicer za tifuzom 1, za vrtico 1 oseba.

Najnovejše novice. — Novi italijanski finančni minister. Kralj Viktor Emanuel je podpisal dekret, s katerim je državni podtajnik Majorana imenovan za finančnega ministra.

Zaradi protizarote na Srbskem. V Negotinu so zaprli stotnika Nikoliča, je ker v razgovoru s častniki obsojal dogodka 11. junija, govoril o okupaciji Srbije ter skušal pridobiti mlade častnike za protizaroto.

Med Švico in Italijo se je podpisala pogodba za mirovno razsodišče.

Ustrelil se je v Brucku na Muri nadporočnik 7. lovskega bataljona Evg. Lutter.

Hudi viharji so razsajali predvečerajšnjim okoli Carigrada ter so povzročili velike poplave. Več ljudi je utonilo. Dve ruski vojni ladji v Bosporu sta zadeli ob skale ter se razbili.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 25. novembra. Danes je imela nemška ljudska stranka tri ure trajajoče posvetovanje. Predsednik dr. Derschatta je poročal o kompromisnih pogajanjih, dr. Kathreiner o inomoški zadevi. Glede večerajšnjega govora dr. Körberja je rekel, da stranke ne more zadovoljiti; nato je govoril o min. odredbi glede hrvatskih izpitolov, o slovanskih paralelhah v Šleziji, o italijanskem vseučilišču in priporočal, da naj stranka vztraja na dosedanjem stališču in naj počaka, kako se bodo dogodki razvili. V tem smislu se je tudi sprejela resolucija. Dr. Erlerju, ki je odpotoval v Inomost, se je izreklo brzojavno priznanje za njegov odločni nastop v inomoški aferi. Strankin komunikne izide danes zvečer. V seji se je tudi sklenilo delovati na to, da se sestanejo načelniki vseh strank, ki naj bi določili program za delovanje parlamenta.

Dunaj 25. novembra. Nemška ljudska stranka proglašja, da vztraja pri svoji glavni zahtevi, da se tirolski namestnik Schwarzenau odpokliče.

Beljak 25. novembra. Na progi Ukve-Ponteba se je danes zopet uvedel splošni promet.

Lvov 25. novembra. Na mesto umrlega posl Bartinskega je bil izvoljen za državnega poslanca dr. Małachowski, župan Icvovski.

Rusko-japonska vojna.

London 25. novembra. Zadnje dni je ponahal artiljerijski ogenj. Sklepa se, da bo Kuropatkin stopil v ofenzivo, ako tega ne store Japonci.

London 25. novembra. V zadnjih dneh je bilo več spopadov med predstražami in patroljami obeh armad. Zelo ljut boj pa je bil ob Putilovi gori, dasi je trajal samo 6 minut. Japonci so bili z velikimi izgubami odbiti. Rusi so izgubili 30 moč.

London 25. novembra. »Daily Telegraph« poroča, da je torpedovka »Raztoropni« izročila ruskemu konzulu v Čifu poročilo generala Steslja na carja, v katerem zatrjuje, da bo posadka morala gladu umreti, ako se ji ne dovoli kapitulirati. V Rusiji so baje vsi prepričani, da je kapitulacija trdnjave neizogibna. Tudi car Nikolaj je o tem prepričan, a vendar si še premišlja izdati ukaz, da se naj Steselj uda.

Berolin 25. novembra. Volksbureauux« demantuje vest Reuterjevega urada, da namerava Rusija najeti novo posojilo.

Poslano.

Ozira se na notice »Slovenca« z dne 23. t. m. izjavita podpisana, da se slučaj, o katerem javnost govori ne tiče plesne šole trgovskih sotrudnikov.

Za klub plesne šole: 3431 Ivan Klun. Fran Berjak.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Poslano.*)

Ker nimam miru pred lažnjivim listom „Slovenec“ in njegovim dopisnikom, vprašam samo g. sinkovca, če se kaj spominja, kje je „tempelj“ za farske pijance v Škofji Loki?

Škofja Loka, 21. nov. 1904.

Kovač podomače Gašper.

Poslano*)

Z ozirom na dopis v „Slovenec“ o nenravnem dogodku, ki se je bajč pripetil v neki plesni šoli, izjavlja podpisani odsek, da se omenjeni slučaj ni dogodil v plesni šoli pevskega društva „Ljubljana“ in da je pri plesnih vajah tega društva vzoren red kakor tudi potrebno nadzorstvo.

Odsek plesne šole pevskega društva „Ljubljana“.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Da se odstrani telesno zaprtje, okrepi želodec in pospeši prebavljanje, — pripravljajo znameniti profesorji medicinske šole v Ljubljani v Ljubljani na Dunajski cesti, 3-22 Zunanja naročila po povzetju 1264

Pri kroničnih katarjih v jabolku in sapniku se je rogaški „Styria-vrelec“ izvrstno obnesel kot voda za grgranje.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dan, borze 24. novembra 1904.

Naložbeni papirji.	Denar	Blago
4 1/2% majeva renta	100.05	100.25
4 1/2% srebrna renta	99.95	100.15
4 1/2% avstr. kronska renta	100.15	100.35
4 1/2% zlata	120.00	120.20
4 1/2% ogrska kronska	98.15	98.35
4 1/2% zlata	118.95	119.15
4 1/2% posojilo dežele Kranjske	99.50	101.00
4 1/2% posojilo mesta Spjlet	100.25	101.25
4 1/2% bos. herc. žel. pos. 1902	100.00	101.90
4 1/2% češka dež. banka k. o.	99.75	100.15
4 1/2% ž. o.	99.85	100.10
4 1/2% zst. pisma gal. d. hip. b.	101.40	102.40
4 1/2% pešt. kom. k. o. z.	107.55	108.55
4 1/2% pr.	100.50	101.50
4 1/2% zst. pisma Inerst. hr.	100.50	101.50
4 1/2% ogrske cen.	100.50	101.50
4 1/2% dež. hr.	100.50	101.50
4 1/2% z. pis. ogr. hip. ban.	100.50	101.50
4 1/2% obl. češke ind. banke	100.75	101.75
4 1/2% prior. Trst-Poreč lok. žel.	98.50	99.50
4 1/2% prior. dol. žel.	99.50	100.50
4 1/2% juž. žel. kup.	308.40	310.40
4 1/2% avst. pos. za žel. p. o.	100.75	101.75
Srečke.		
Srečke od 1. 1860	186.00	188.00
„ 1864	272.00	277.00
„ tizake	182.00	184.00
„ zem. kred. I. emisije	305.00	315.00
„ „ II.	298.00	308.00
„ ogr. hip. banke	272.00	277.50
„ srbske à fra. 100	94.00	99.00
„ turške	135.25	136.25
Basilika	20.75	21.75
Kreditne	479.00	489.00
Inomoške	79.50	81.50
Krakovske	87.00	92.00
Ljubljanske	69.00	73.00
Avst. rud. križa	54.00	56.25
Ogr.	29.00	30.00
Radolfove	66.00	70.00
Salcburške	76.00	81.00
Dunajske kom.	522.00	533.00
Delnice.		
Južne železnice	87.25	88.25
Državne železnice	647.75	648.75
Avstr.-ogr. bančne delnice	1630.00	1640.00
Avstr. kreditne banke	673.50	674.50
Ogrske	794.00	795.00
Zivnostenske	249.00	250.00
Premogokop v Mostu (Brix)	660.00	662.00
Alpinske motan	490.00	491.00
Praške žel. indr. dr.	3349.00	3359.00
Rima-Muranyi	514.00	516.00
Trbovske prem. družbe	308.00	318.00
Avstr. orožne tovr. družbe	543.00	544.50
Češke sladkorne družbe	182.50	184.00
Valute.		
C. kr. cekin	11.84	11.99
20 franki	19.07	19.09
20 marke	23.51	23.59
Sovereigns	23.94	24.01
Marke	117.52	117.72
Laški bankovci	95.20	95.40
Rubli	254.00	254.75
Dolarji	4.84	5.00

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 25. novembra 1904.

Ternin.

Pšenica za april	50	10.27
Rž „ april	50	7.99
Koruzna „ maj	50	7.59
Oves „ april	50	7.22

Efektiv.

Vzdržno.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 866.2. Srednji zrčni tlak 759.0 mm

Nov.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
24.	9. zv.	720.5	5.2	sl. svzh.	oblačno
25.	7. zv.	723.5	0.2	sr. sever	megla
„	2. pop.	724.3	6.2	sl. sever	oblačno

Srednja večerajšnja temperatura: 7.3; normale: 1.7. — Padavina 13.8 mm.

✠

Pouta globoke žalosti naznaja vsem svojim sorodnikom, častitim gostom, prijateljem in znancem tem potom prebitko vest, da nama je kruta smrt oropala tekom enega meseca troje otrok in sicer:

Karla
dne 8. oktobra 1904

Anico
dne 8. novembra 1904 in

Zofijo
dne 23. novembra 1904

v nežni dobi 5, 2 1/2, in 3 1/2 leta.

Ljubljana, 25. novembra 1904.

Peter in Franja Stopič
gostilničar.

3432

✠

Potrtim srcem naznajamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naša preljuba soproga, gospa

Ivana Gruden
roj. Leskovec

dne 24. t. m. ob 5. uri popoldne, previdena s sv. zakramenti za umirajoče v starosti 67 let, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb drage ranjce se vrši v soboto dne 26. t. m. ob 3. uri pop. iz hiše žalosti na farno pokopališče. Sv. maše posmrtnice brale se bodo v cerkvi pri Sv. Barbari in Sv. Križu. 3434

Idrija, dne 25. novembra 1904.

Žalujoči ostali.

Znižane cene!

Samo 6 dni iz

Havra v New-York

vozijo zanesljivo najhitrejši brzoparniki „Francosko prekomorske družbe“.

Edina najkrajša črta
čez Bazel

Pariz in Havre v Ameriko.

Veljavne vozne liste in brezplačna pojasnila daje edino 236-23

oblastveno potrjena potovalna pisarna

Ed. Šmarda

v Ljubljani, Dunajska cesta 18 nasproti znane gostilne „pri Figovcu“.

Posteljno perje
in puh 2677 7

— (na drobno in na debelo) —

čisto in oprano, torej brez duha, se dobi od 35 kr. naprej za 1/2 kg pri

C. J. HAMANN
na Mestnem trgu šte. 8.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1904. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA NA TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m ponoči osonbi vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osonbi vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 54 m dopoldne osonbi vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Solnograd, Lend-Gastein, Zell am See, Inomost, Bregegne, Curih, Zeneva, Pariz čez Amstetten na Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osonbi vlak v Trbiž, Smohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, (direktni voz I. in II. razr., Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osonbi vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (Trst-Monakovo direktni voz I. in II. razreda). — PROGA V NOVO MESTO IN KOČEVJE. Osonbi vlaki. Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novo mesto, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m pop. istotako. — Ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. — PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 23 m zjutraj osonbi vlak v Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Ischl, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak. (Monakovo-Trst direktni voz I. in II. razr.). — Ob 7. uri 12 m zjutraj osonbi vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m dopoldne osonbi vlak v Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Prago (direktni voz I. in II. razreda), Francove vare, Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Zeneva, Curih, Bregegne, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Smohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osonbi vlak v Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakovoga, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 44 m zvečer osonbi vlak v Dunaja, Ljubna, Beljaka, Smohorja, Celovca, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta, Solnograda čez Klein-Reifling, iz Steyra, Lince, Budejovice, Plzna, Mar. varov, Heba, Francovih varov, Prage in Lipskega. — PROGA IZ NOVEGA MESTA IN KOČEVJA. Osonbi vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m, zvečer istotako. — ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le oktobra. — PRIHOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAMNIKA. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 10. uri 59 m dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer, ob 9. uri 55 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le oktobra. — Čas prihoda in odhoda je označen po srednjeevropskem času, ki je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

„ANDROPOGON“
(Iznajdilec P. Herrmann, Zgornja Poljskava)

je najboljša, vsa pričakovanja prekašajoča sredstvo za rast las, katero ni nikako sleparstvo, ampak skozi leta z nenavadnimi uspehi izkušena in zajamčena neškodljiva tekočina. In zabranil izpadanje las in odstrani prahaje.

Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo zrastle lasje pri osivelih zopet svojo nekdanjo naravno barvo. — Mnogostevilna priznanja. Cena steklenice 3 K.

Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele.

Glavna zaloga in razpošiljatev v Ljubljani pri gospodu

Váso Petričić-u.

V zalogi imata tudi gg. U. pl. Trajkóczy, A. Kane, E. Sark v Ljubljani in g. A. Rant v Kranju. Dobiva se tudi v Novem mestu v lekarni pri „Angelju“.

Preprodajalci popust. 12-34

Zanimive znamenitosti!

Mednarodna panorama.

Ljubljana, Pogačarjev trg.

Fotoplastična razstava I. vrste.

Optiška potovanja po vsem svetu v polni resničnosti.

V soboto, dne 26. novembra 1904 zadnji dan razstave:

Zanimiv poset

Nice ob karnevalu in Monaka.

V nedeljo, 27. nov. do 3. dec.:

IV. ciklus: Turingija.

Potovanje po Weimaru, Eisenachu in Friedrichsrodu

Serija 40 vin. Otroci 20 vin. 6 serij 2 K. 10 serij 3 K.

Za šole in društva znižana vstopnina.

Vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — odprto od 9. do 12. ure dopoldne in od 3. do 9. ure popoldne.

Z odličnim spoštovanjem

3423 ravnateljstvo.

Grenčica

„Florian“
in likér 5-270

„Florian“
najboljša kapljica za želodec.

Hotel „ILIRIJA“.

Jutri, v soboto, dne 26. novembra 1904

velika pojedina klobas.

Doma izdelane jetrne, krvave in pečene klobase.

S spoštovanjem

FRIC NOVAK.

Kožuhovino

— najlepše izvršitve —

po znižanih cenah

priporočila 3280-6

Karl Recknagel
na Mestnem trgu šte. 24.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.

Rez. fondi: 29,217.694-46 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 78,324.623-17 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančni hiši v Gospodskih ulicah šte. 12.

3-136

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko oobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po pretoku petih let pravico do dividende.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder poslujete.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatke podpore v narodne in občekoristne namene.

Monkey

Znamka z opico. Kamen za čiščenje.

Neobhodno potreben za vsako gospodinjstvo, katera hoče imeti svoje stanovanje, kakor tudi vso hišno in kuhinjsko opravo čisto in blestečo.

Baker se sveti kakor zlato, cin kakor srebro.

Poskusajte ga po navodilu za uporabo.

Brand

Splošno zaštopništvo za Avstrijo: HENRIK STOESSLER, Dunaj, I. Freyung 5.

Mlad podjeten 3424-1

mesar

si ustvari lahko stalno eksistenco.

Kje, pove upravništvo „Sl. Nar.“

50.000 parov čevljev!

4 pare čevljev samo gld. 2.80

se prodajo zaradi nakupa velike množice obutal dokler traja zaloga za to smešno nizko ceno. Par moških in par ženskih čevljev rjavega ali črnega usnja na trakove, I. vrste galoširani, z močnimi zbitimi usnj. podplat; daje par moških in par ženskih modnih čevljev s paspoilom, zelo eleg., naj-novejše oblike, močni, s toplo podvleko za zimo, zelo lični in lahki. Velikost po cm. Vsi 4 pari veljajo samo gld. 2.80. Razpo. šilja po povzet. ali če se pošlje denar naprej.

S. URBACH, eksport čevljev
Krakov št. 363.

Zamena dovoljena, tudi denar brez nepravil nazaj; riziko torej izključen. 3428